

Pārskats par atkritumu poligoniem Latvijā 2017. gadā

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, pamatojoties uz Ministru kabineta 2011. gada 27. decembra noteikumiem Nr. 1032 „Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi”, ir apkopojis datus par atkritumu poligonu darbību 2016. gadā.

Dati šim apkopojumam tika ņemti no Valsts statistiskā pārskata „Nr.3 – Pārskats par atkritumiem” un poligonu darbības gada pārskatiem, ko poligonu apsaimniekotāji iesniedz, pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem Nr. 1032.

Atkritumu veidi ir klasificēti saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumiem Nr.302 “Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus”. Apglabāšana izgāztuvēs un poligonos [kodi: D1 – “apglabāšana uz zemes vai zemē” (atkritumu apglabāšanas poligonos vai izgāztuvēs); D5 Uzglabāšana speciāli iekārtotos atkritumu poligonos (piemēram, atkritumu ievietošana ar izolācijas materiālu izklātos atsevišķos nodaļījumos, kuri tiek noslēgti un ir izolēti viens no otra un no vides)] ir klasificēta saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 26. aprīļa noteikumi Nr.319 “Noteikumi par atkritumu reģenerācijas un apglabāšanas veidiem”.

Visiem pārskatā iekļautajiem poligoniem ir izsniegtas atkritumu apglabāšanas atļaujas, un kopš 2011. gada Latvijā darbojas visi paredzētie atkritumu poligoni.

Pārskatā ir iekļauta informācija par apglabātajiem atkritumu apjomiem 13 atkritumu apglabāšanas objektos valstī. 2017. gadā Latvijā darbojās 11 sadzīves atkritumu poligoni, 1 bīstamo atkritumu poligons, kā arī 1 atkritumu poligons, kurā tiek apglabāti azbestu saturoši bīstamie atkritumi un būvniecības atkritumi.

Kopā valstī tika apglabātas **233244,05** tonnas atkritumu, no tiem nebīstamie atkritumi – **230620,90** tonnas un bīstamie – **2623,15**. Salīdzinājumā ar 2016. gadu poligonos apglabātais atkritumu daudzums ir samazinājies par 298027,95 tonnām jeb 56,1 %.

2017. gadā 9 sadzīves atkritumu poligonos saskaņā ar to darbības atļaujām papildus sadzīves atkritumiem tika pieņemti un apglabāti arī bīstamie atkritumi, kopumā 2017. gadā šādi tika apglabātas 1594,52 tonnas azbestu saturošu atkritumu.

Kopš 2011. gada Latvijā darbojas specializēts bīstamo atkritumu poligons “Zebrene”, kurā tiek apglabāti tikai bīstamie atkritumi, balstoties uz poligona atkritumu pieņemšanas kritērijiem. Bīstamo atkritumu poligonā “Zebrene” 2017. gadā tika apglabātas 393,205 tonnas bīstamo atkritumu.

Kopš 2014. gada darbību atsācis atkritumu poligons “Dūmiņi”, kura operators līdz 2015. gadam bija "BALTIJAS AUTO PLUSS" SIA. Kopš 2016. gada poligona operators ir "VIDUSKURZEMES AAO" SIA. Atkritumu poligonā “Dūmiņi” 2017. gadā papildus citiem atkritumu veidiem apglabātas 635,425 tonnas azbestu saturošu bīstamo atkritumu.

2017. gadā tika pārtraukta SIA “Zemgales EKO” atļauja darbībai atkritumu poligonā "Brakšķi". Kopš 2017. gada poligona “Grantiņi” operators ir SIA VIDES SERVISS, kas nomainīja iepriekšējo operatoru SIA “Zemgales EKO”.

Visas 2017. gadā Latvijā darbojošās atkritumu apglabāšanas vietas ir apsaimniekotas un darbojas saskaņā ar izsniegtām piesārņojošās darbības atļaujām.

Veicot aprēķinus saskaņā ar Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes izstrādātām vadlīnijām (*Revised guidelines “Intergovernmental Panel on Climate Change”*), pielietojot Pirmās pakāpes sabrukšanas aprēķinu metodi, Latvijas

atkritumu izgāztuves un poligoni 2017. gadā emitēja **23 063** tonnas metāna, kas ir viena no būtiskajām siltumnīcas efektu izraisošajām gāzēm.

Vairākos atkritumu poligonos bioloģiski noārdāmo atkritumu sadalīšanās rezultātā izdalītā atkritumu gāze tiek savākta.

Tālāk norādīts atkritumu poligonos savāktais metāna daudzums m³, atkarībā no metāna procentuālā satura atkritumu gāzē:

- 1) SIA „Getliņi Eko” kopā savākti 9 548 508 m³ metāna;
- 2) SIA „Liepājas RAS” atkritumu poligonā „Ķīvītes” kopā savākti 1 613 453 m³ metāna;
- 3) SIA “ZAAO” poligonā „Daibe” savākti 400 987 m³ metāna;
- 4) SIA “KULK” poligonā “Brakšķi” savākti 195 768 m³ metāna.

2017. gadā kopā tika savākti un sadedzināti 11 758 716 m³ jeb **7863** tonnas metāna. Metāna daudzuma aprēķinos pārejai no kubikmetriem uz tonnām tika pieņemts, ka metāna gāzes blīvums ir 0,6687 kg/m³. 2016. gadā tika savākts par 240 tonnām vairāk metāna nekā 2016. gadā.

No kopējā poligonos un izgāztuvēs emitētā metāna 2017. gadā tika savākti **34,09** %.

1. tabula

Nr.	Poligons	Operators	Atkritumu Klases Kods	Atkritumu Nosaukums	Norāde par atkritumu bīstamību	Atkritumu daudzums, t
1	Atkritumu poligons “Dūmiņi”	"VIDUSKURZEMES AAO" SIA, Brocēnu pagasts „Dūmiņi”	170504	Augsne un akmeņi, kas neatbilst 170503 klasei		44.52
			170107	Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei		44.52
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		695.48
			190503	Nederīgs komposts		1049.30
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	601.985
			170601	Azbestu saturoši izolācijas materiāli	Bīstami	33.44
			2	Atkritumu poligons "Cinīši"	"ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS DIENVIDLATGALES STARPPAŠVALDĪBU	150203

ORGANIZĀCIJA" SIA, atkritumu poligons "Cinīši", Daugavpils novads, Demenes pagasts		aizsargtērpi, kuri neatbilst 150202 klasei	
	020104	Plastmasas atkritumi (izņemot iepakojumu)	14.62
	170203	Plastmasa	0.66
	120105	Plastmasu virsmas apstrādes un formēšanas atkritumi	4.74
	190801	Atkritumi no sietiem	114.48
	190802	Atkritumi no smilšu uztvērējiem	409.72
	191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei	19228.709
	150109	Auduma iepakojums	44.06
	170107	Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei	1300.16
	170102	Ķieģeļi	0.26
	160222	Citur neminēti komponenti	153.26
	200303	Ielu tīrīšanas atkritumi	5202.68
	170604	Izolācijas materiāli, kuri neatbilst 170601 un 170603 klasei	24.62
	170201	Koks	12.76
	100101	Kurtuvju pelni	256.04
	200307	Liela izmēra atkritumi	264.38
	120115	Metālapstrādes atkritumi, kuri neatbilst 120114 klasei	80.90
	200301	Nešķīroti sadzīves atkritumi	1300.76

			200302	Tirgus atkritumi		0.04
			120102	Melno metālu putekļi un cietās daļiņas		4.66
			170202	Stikls		6.24
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	85.896
			170601	Azbestu saturoši izolācijas materiāli	Bīstami	13.30
			160111	Azbestu saturošas bremžu uzlikas	Bīstami	0.044
3	Atkritumu poligons "Kaudzītes" (ALBA 5)	"AP Kaudzītes" SIA, atkritumu poligons "Kaudzītes", Gulbenes novads, Litenes pagasts	191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei		3568.276
			160119	Plastmasa		6.14
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	110.16
4	Atkritumu poligons "Janvāri"	Atkritumu poligons "Janvāri" Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība "PIEJŪRA" SIA, atkritumu poligons "Janvāri", Talsu novads, Laidzes pagasts	190802	Atkritumi no smilšu uztvērējiem		7.84
			191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei		5911.06
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		56.17
			200110	Drēbes		10.36
			200307	Liela izmēra atkritumi		6.74
			200301	Nešķīroti sadzīves atkritumi		10246.38
			160119	Plastmasa		25.3
			160120	Stikls		11.2
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	196.26
5	Atkritumu poligons "Getliņi"	"GETLIŅI EKO" SIA, atkritumu poligons "Getliņi", Stopiņu novads	191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu		14046.64

				maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei		
			200301	Nešķīroti sadzīves atkritumi		34887.32
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		7220.02
			200307	Liela izmēra atkritumi		11046.63
			100117	Citi līdzsadedzināšanas pelni, kuri neatbilst 100116 klasei		1.5
			190801	Atkritumi no sietiem		20.14
			200101	Papīrs un kartons		22.09
			200139	Plastmasa		14.72
			190802	Atkritumi no smilšu uztvērējiem		1.6
			200111	Tekstilizstrādājumi		10.4
6	Atkritumu poligons "Ķīvītes"	"LIEPĀJAS RAS" SIA, atkritumu poligons "Ķīvītes", Grobiņas novads, Grobiņas pagasts	191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei		9647.22
			200199	Citi šīs grupas atkritumi		182.45
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		163.55
			200301	Nešķīroti sadzīves atkritumi		830.71
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	61.84
7	Atkritumu poligons "Pentuļi"	"Ventspils labiekārtošanas kombināts" PSIA, atkritumu poligons "Pentuļi", Ventspils novads, Vārves pagasts	020203	Patēriņam vai apstrādei nederīgi materiāli		305.71
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	86.18
			200307	Liela izmēra atkritumi		3263.09

			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		107.2
8	Atkritumu poligons "Grantiņi"	"VIDES SERVISS" SIA, atkritumu poligons "Grantiņi", Bauskas novads, Codes pagasts	200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi		79.44
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		148.12
			160222	Citur neminēti komponenti		15.72
			200307	Liela izmēra atkritumi		409.24
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		8598.05
			020204	Notekūdeņu vietējās attīrīšanas iekārtu dūņas		112.18
			020203	Patēriņam vai apstrādei nederīgi materiāli		21.5
			150102	Plastmasas iepakojums		0.3
			170203	Plastmasa		0.2
			170202	Stikls		5.1
9	Atkritumu poligons "Brakšķi"	"KULK" SIA, Bioenerģijas šūna, poligons "Brakšķi" 2.kārta", Jelgavas novads, Līvberzes pagasts	200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi		15888.84
			190814	Rūpniecisko notekūdeņu attīrīšanas procesu dūņas, kas neatbilst 190813 klasei		306.1
		"Jelgavas komunālie pakalpojumi" SIA, poligona "Brakšķi" 3. un 4. sektors, Jelgavas novads, Līvberzes pagasts	191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei		16933.06
		200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		470.54	
		170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	130.7	
10	Atkritumu poligons "Dziļā Vāda"	"Vidusdaugavas SPAAO" SIA, atkritumu poligons "Dziļā Vāda", Krustpils novads, Mežāres pagasts	170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		292.58

			200203	Citi bioloģiski nenoārdāmi atkritumi		782.3
			200307	Liela izmēra atkritumi		1850.2
			200301	Nešķīroti sadzīves atkritumi		19392.7
			190112	Smagās pelnu frakcijas un izdedži, kuri neatbilst 190111 klasei		192.4
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	15.82
			190203	Jaukti atkritumi, kuri nesatur bīstamos atkritumus		35.96
11	Bīstamo atkritumu poligons "Zebrene"	"Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" VSIA, bīstamo atkritumu poligons "Zebrene", Dobeles novads, Zebrenes pagasts	170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	60.23
			190304	Daļēji stabilizēti bīstamie atkritumi	Bīstami	28.12
			170903	Citi būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi (arī jaukti atkritumi), kuri satur bīstamas vielas	Bīstami	10.2
			120114	Metālapstrādes nogulsnes, kuras satur bīstamas vielas	Bīstami	13.7
			060405	Smagos metālus saturoši atkritumi	Bīstami	157.48
			160303	Neorganiskie atkritumi, kuri satur bīstamas vielas	Bīstami	123.475
12	Atkritumu poligons "Križevniki"	"ALAAS" SIA, atkritumu poligons "Križevniki", Rēzeknes novads, Ozolaines pagasts	190802	Atkritumi no smilšu uztvērējiem		0.1
			191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei		5405.16
			200201	Bioloģiski		4.84

				noārdāmi atkritumi		
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		178.42
			170107	Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei		0.34
			100117	Citi līdzsadedzināšanas pelni, kuri neatbilst 100116 klasei		3.94
			030199	Citi šīs grupas atkritumi		7.86
			160222	Citur neminēti komponenti		0.16
			100101	Kurtuvju pelni		293.7
			200307	Liela izmēra atkritumi		34.84
			120101	Melno metālu pulēšanas un formēšanas atkritumi		11.24
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		2304.62
			020104	Plastmasas atkritumi (izņemot iepakojumu)		12.8
			150102	Plastmasas iepakojums		4.56
			170202	Stikls		16.76
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	46.58
13	Atkritumu poligons "Daibe"	"ZAAO" SIA, atkritumu poligons "Daibe", Pārgaujas novads, Stalbes pagasts	191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei		13607.63
			020202	Dzīvnieku audu atkritumi		32.26
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		2236.48

			020203	Patēriņam vai apstrādei nederīgi materiāli		0.08
			030307	Papīra un kartona atkārtotā pārstrādē mehāniski atdalīti atlikumi		119.78
			200199	Citi šīs grupas atkritumi		16.58
			191216	Pāršķiroti būvniecības atkritumi, kas paredzēti turpmākai izmantošanai (piemēram, ceļu būvē)		646.3
			200110	Drēbes		47.94
			101103	Stikla šķiedru atkritumi		8219.68
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	847.74
					Tonnas KOPĀ:	233244.05

Pārskatu sastādīja:
LVĢMC
Ķīmisko vielu un bīstamo atkritumu nodaļa

Vladislavs Beļskis
Tel: +371 67770025
e-pasts: vladislavs.belskis@lvgmc.lv